

TECHNISCHE FICHE VVSG-VERKIEZINGSMEMORANDUM

Fiche	<i>Betere ondersteuning van de OCMW's met het oog op meer begeleiding op maat van hun cliënten</i>
Hoort bij strategisch dossier	<i>SD4: Armoede structureel terugdringen en zorg versterken</i>
Korte omschrijving	Ondanks het optrekken van de bedragen van het leefloon, meer begeleiding op maat van OCMW-clieënten en een iets hogere subsidiëring van de OCMW's hiervoor, moeten we vaststellen dat het aantal leefloners (en de armoede) zeker niet daalt. Om de begeleiding van cliënten op maat richting werk en/of maatschappelijke integratie nog te verbeteren zijn er extra inspanningen nodig van de federale en Vlaamse overheid. De ondersteuning dient verder uitgebreid en vernieuwd te worden.

Wat ?

Op basis van de meest recente statistische cijfers (bron: https://www.mi-is.be/sites/default/files/statistics/mi-is_2018.2_bulletin_nl_0.pdf) zien we dat het gemiddeld aantal leefloners per maand in België tussen 2012 en 2018 gestegen is van 95.799 personen naar 143.246 personen (cijfer juli 2018). Daarnaast merken we dat de bestaansmiddelen op basis van leefloonbedragen voor personen met een gezin ten laste (bv. koppel met 2 kinderen onder de 14 jaar), ondanks het optrekken ervan tussen 2012 en 2018 van 1.026,91 naar 1.230,27 euro per maand, en met in acht name van de kinderbijslag (basis) voor 2 kinderen (ca 260 euro), nog steeds ver onder de Europese armoedegrens (2.392 euro) liggen. (bron: <http://www.armoedebestrijding.be/cijfers.htm>)

De federale overheid heeft voor de werkzaamheden van de OCMW's in de loop van de legislatuur 2014-2019 extra terugbetaling uitgetrokken voor leefloondossiers met een GPMI (+ 10% bij de basissubsidie). Verder werd de toelage als tegemoetkoming in de personeelskosten opgetrokken van 320 naar 515 euro per dossier op jaarbasis. Andere toelagen zoals die voor sociale activering/participatiefonds werden verminderd en stoppen eind 2018. De belofte om de basissubsidie voor terugbetaling leefloondossiers op te trekken van 55 % naar 60 % werd vooralsnog niet nagekomen. Ondanks de (al dan niet) geleverde federale inspanningen en mede door de evolutie van het aantal leefloners en de wettelijke opdracht van de OCMW's om extra in te zetten op activering van de leeflooncliënten via begeleiding op maat, groeit de nood aan verstrekte ondersteuning van het werk van de OCMW maatschappelijk werkers en aan het terugdringen van de administratieve lasten.

OCMW's zijn erkend als diensten voor schuldbemiddeling en hebben daardoor een vanuit de Vlaamse overheid opgelegde opdracht rond budget- en schuldhulpverlening. Momenteel worden ca 60.000 gezinnen begeleid door deze erkende diensten

(http://www.vlaamscentrumschuldenlast.be/onderzoek_en_registratie/basisregistratie) .

Decretaal is sinds 2008 bepaald dat de Vlaamse Regering de diensten voor schuldbemiddeling kan subsidiëren. Hoewel de vraag al jaren leeft, is hiervan door Vlaanderen nog geen werk gemaakt. Enkel voor samenwerkingsinitiatieven die gericht zijn

op de preventie van schulden bestaat er een zekere mate van ondersteuning via de CAW's die hierover een samenwerkingsovereenkomst afsluiten met de OCMW's die binnen hun werkingsgebied erkend zijn als diensten voor schuldbemiddeling.

Het aantal dossiers dat gedragen kan worden door de diensten schuldbemiddeling kent zijn limieten, waardoor er wachtlijsten

(http://www.vlaamscentrumschuldenlast.be/onderzoek_en_registratie) ontstaan. Voor de specifieke dossiers 'schuldbemiddeling' moet er een subsidieregeling uitgewerkt worden.

Vanuit de lokale besturen blijft de vraag naar informatie, vorming en opleiding om bij te blijven op het vlak van wetgeving, beleid, methodieken en goede praktijken. De VVSG heeft hiervoor een ruim en divers aanbod en wil hierop sterk blijven inzetten omdat de lokale besturen (OCMW en gemeente) dit ook verwachten.

Hoe ?

Het uitgangspunt is dat centrale overheden OCMW's maximaal compenseren voor maatregelen en opdrachten die zij opleggen en die een financiële impact hebben op het budget van de OCMW's (en dus van de gemeenten). Het doorschuiven van lasten aan de OCMW's moet stoppen.

Op federaal vlak betekent dit het volgende:

- Elke verhoging van de leefloonbedragen moet volledig federaal gedragen worden, zodat het terugbetalingspercentage voor alle leefloondossiers geleidelijk stijgt naar 90%. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt naargelang het aantal dossiers dat een OCMW behandelt.
- Een verdere stijging van de vergoeding van de personeelskosten per dossier op jaarbasis en een gelijkwaardige vergoeding voor dossiers equivalent leefloon.
- De administratie op vlak van aangifte, inspectie en verantwoording wordt drastisch vereenvoudigd. Naast de inkrimping van de administratieve verwachtingen van de federale overheid zijn extra stromen in de KSZ (bv. bankenregister, strafuitvoering) nodig om een sociaal onderzoek vlotter te doen verlopen.
- Bundeling van de federale energiefondsen opdat mensen in energie-armoede door de OCMW's beter begeleid kunnen worden.

Op Vlaams niveau betekent dit:

- De gespecialiseerde taken van de erkende diensten voor schuldbemiddeling moeten naar waarde geschat worden. Er is voor de ca 40.000 dossiers schuldbemiddeling een subsidieregeling nodig op basis van criteria zoals dossiers per maatschappelijk werker en inzet van juristen (personeels- en overheadkost). Daarnaast zijn extra middelen wenselijk voor preventie en samenwerkingsverbanden. Objectieve criteria (zoals inwonersaantal) kunnen mee bepalend zijn voor de verdeling van de middelen.

Effect ?

OCMW's hebben meer ruimte voor een effectievere begeleiding op maat van hun cliënten. Met bijkomende middelen om extra maatschappelijk werkers in te zetten wordt de

dossierlast per personeelslid verminderd. Op voorwaarde van bijkomende administratieve vereenvoudiging zal dit ontegensprekelijk effect hebben op de kwaliteit en de effectiviteit van de begeleiding van de cliënten en op een snellere uitstroom uit leefloon of maatschappelijke dienstverlening richting werk. Bovendien zal dit een positief effect hebben op de begeleiding van mensen met schulden, het wegwerken van wachtlijsten en op de preventie ten aanzien van schulden.

Contactpersoon VVSG | *Piet Van Schuylenbergh – Peter Hardy*